

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.hc@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss Förslag om avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol

(S2025/01618)

Länsstyrelsen Jämtlands län (nedan Länsstyrelsen) ställer sig i grunden positiv till en förenkling av regelverket för serveringstillstånd. Det är emellertid svårt att ta ställning till Förenklingsrådets förslag då utredningen saknar djup i sina analyser.

En underlättnad skapar mer likvärdiga konkurrensvillkor och underlättar för små producenter att verka. Kraven från kommunerna har till viss del varierat, bland annat när det gäller hur många maträtter som krävs på menyn, vilket har lett till orättvisa skillnader mellan i övrigt likvärdiga verksamheter.

När kravet på eget kök tas bort kan fler aktörer få serveringstillstånd, i stället för att vara hänvisade till provsmakningstillstånd med begränsade serveringsmängder. Det gör det möjligt för exempelvis småskaliga öl- och ciderproducenter att erbjuda servering i egen regi och att samverka med andra företag i gemensamma evenemang, som festivaler och temadagar.

Förändringen stärker besöksnäringen, stimulerar samarbeten och bidrar till att småskaliga livsmedelsföretag på landsbygden får ökade möjligheter till försäljning, marknadsföring och lönsamhet, utan att behöva göra stora investeringar i kök som annars inte är ekonomiskt hållbara.

Förslaget har dock behov av ytterligare bearbetning för att inte få orimliga konsekvenser. Förslaget anger ett antal konsekvenser som ökad dödlighet och ökade sociala kostnader för kommuner,

regioner och staten. Detta är orimliga konsekvenser att godta i en så begränsad konsekvensutredning som genomförts.

Länsstyrelsen bedömer att förslaget skulle öppna upp för betydligt fler typer av verksamheter än de som i dag ingår i restaurangnäringen. Ett borttaget krav på mat och kök sänker tröskeln för etablering och kan göra att verksamheter som butiker, frisörsalonger, bilverkstad med flera liknande verksamheter söker serveringstillstånd. Detta skulle flytta fokus från mat till alkohol. Nöjesrestauranger och nattklubbar med högre berusningsgrad visar redan i dag större risk för ordnings- och nykterhetsproblem än restauranger med tydligt matfokus.

Länsstyrelsen vill dessutom påpeka att förslaget innebär endast att 8 kap. 15 § AL tas bort och att 8 kap. 4 och 16 §§ AL ändras. Lagstiftningen innehåller fortfarande matkrav i andra bestämmelser, exempelvis detaljhandel med folköl enligt 5 kap. 5 § AL, servering av folköl enligt 8 kap. 8 § AL, och undantaget för särskilda boenden enligt 8 kap. 1 b § AL. Detta innebär i praktiken strängare krav för folkölsservering än för annan alkohol, vilket framstår som inkonsekvent.

Länsstyrelsen saknar en djupare konsekvensanalys avseende ökade samhällskostnader för staten i andra områden än folkhälso- och inom polisens verksamhet. Utredningen saknar även en analys avseende om förändringen innebär ökade kostnader för kommunernas tillsynsverksamhet och även hur tillsynsverksamheten påverkas. Det saknas även en analys över hur Länsstyrelsernas vägledning och tillsyn av kommunerna måste förändras och vilka kostnader som det kan leda till. Det kommer krävas ökade resurser för det.

Detta yttrande har beslutats av Landshövding Marita Ljung efter föredragning av Enhetschef Marina Wallén Mattsson. I den slutliga handläggningen har även Länsråd Susanna Löfgren deltagit.

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrifter.